

اصول و فلسفه تعلیم و تربیت

تألیف

علی شریعتمداری

مؤسسه انتشارات امیرکبیر

۱۳۹۴، تهران

شريعتمداری، علی، ۱۴۰۲ -

أصول و فلسفه تعلیم و تربیت / علی شريعتمداری - تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۴.

۲۷۱ ص.

ISBN 978-964-00-0182-0

فهرستنامه براساس اطلاعات فیبا.

چاپ سختودوم: ۱۳۹۴.

وائز نامه:

کتابنامه: من، [۲۵۹-۲۶۲].

۱. آموزش و پرورش. ۲. آموزش و پرورش - فلسفه. الف. عنوان.

۳۷۰/۱

LB ۱۷/۶۲

۴۱۹/۷۶

کتابخانه ملی ایران

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۰-۰۱۸۲-

مؤسسه انتشارات امیرکبیر

تهران: خیابان جمهوری اسلامی، میدان استقلال، صندوق پستی: ۱۱۳۶۸-۴۱۹۱

اصول و فلسفه تعلیم و تربیت

① حق چاپ: ۱۳۶۴، ۱۳۹۴، مؤسسه انتشارات امیرکبیر

نویسندگان: چاپ، شصتودوم

مؤلف: دکتر علی شريعتمداری

چاپ و صحافی و لیتوگرافی: چاپخانه سپهر، تهران، خیابان ابن سینا (بهارستان)، شماره ۸۸

شماره گذاری: ۵۰۰۰

بهای: ۱۰۰۰۰ ریال

تلفن مرکز فروش: ۰۲۱۱۲۸

فروش اینترنتی: www.amirkabir.net

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری،

اقتباس کلی و جزئی (بهجز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیوهه در مستندنویسی، و

مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست مندرجات

عنوان پیشگفتار	صفحه
فصل اول	
اصول تعلیم و تربیت از نظر نگارنده	۱۱
اصول با توجه به تحقیقات روانشناسی	۱۲
دوره دستان	۱۵
دوره بلوغ	۱۷
اصول تعلیم و تربیت با توجه به تحقیقات جامعه‌شناسی و فرهنگی	۲۴
اصول تعلیم و تربیت با توجه به وضع مؤسسات اجتماعی و تoulات فرهنگی	۲۷
اصول تعلیم و تربیت با توجه به فلسفه اجتماعی جامعه	۲۹
اصول تعلیم و تربیت با توجه به نظریات مریان بزرگ	۳۱
فصل دوم	
اصول از نظر دیوی	
تعلیم و تربیت قدیم در مقابل تعلیم و تربیت مترقب	۳۵
نظریه اساسی درباره تجربه	۳۵
میزانهای تجربه	۳۹
۴۱	
فصل سوم	
مفهوم فلسفه	۵۴
فلسفه چیست؟	۵۴
اول - فعالیتهای تحقیقی	۵۵
دوم - روش تحقیق	۶۲
سوم - روح فلسفی	۶۷

فصل چهارم

۷۴	تعلیم و تربیت
۸۰	نظر دیوئی درباره پاره‌ای از تعاریف تعلیم و تربیت تعلیم و تربیت به معنای آمادگی
۸۱	تعلیم و تربیت به عنوان آشکار کردن استعدادها
۸۲	تعلیم و تربیت و تشکیل یا پرورش قوای ذهنی
۸۴	تعلیم و تربیت به عنوان تشکیل ذهن
۸۶	تعلیم و تربیت به عنوان تکرار و توجه به گذشته
۸۸	چند تعریف اساسی از تعلیم و تربیت
۱۰۳	تعلیم و تربیت و عادت دادن

فصل پنجم

۱۰۹	فلسفه تعلیم و تربیت
۱۱۲	رابطه فلسفه با تعلیم و تربیت

فصل ششم

۱۱۷	مسائل اساسی فلسفه تعلیم و تربیت
۱۳۴	واقعیت جهان
۱۵۴	منابع شخصیت
۱۵۶	ماهیت ارزشها
	اقسام ارزشها

فصل هفتم

۱۶۳	ایدآلیسم و تعلیم و تربیت

فصل هشتم

۱۷۷	رئالیسم و تعلیم و تربیت
۱۹۲	مواد برنامه و نقش آنها

فصل نهم

۱۹۷	پرآگماتیسم و تعلیم و تربیت

فصل دهم

۲۰۸	اگسیستانسیالیزم و تعلیم و تربیت

فصل یازدهم

۲۲۳	فلسفه تحلیلی و تعلیم و تربیت

فصل دوازدهم

۲۲۹	فلسفه تربیتی اسلام
۲۳۰	رنالیسم اسلامی
۲۳۵	ویژگیهای تربیت اسلام
۲۳۷	هدفهای تربیت اسلامی
۲۳۹	روشهای تربیتی اسلام

فصل سیزدهم

۲۱۴	فلسفه مادی دیالکتیکی و تعلیم و تربیت تہیین مادی
۲۴۷	اصول دیالکتیک
۲۵۳	کموتیسم و تعلیم و تربیت
۲۵۹	منابع فارسی
۲۶۰	منابع انگلیسی
۲۶۳	واژه‌های فلسفی و تربیتی
۲۷۲	آثار دیگر مؤلف

پیشگفتار:

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب حاضر، همانطور که از عنوان آن برمی آید شامل اصول و فلسفه تعلیم و تربیت است. مراد از اصل در این کتاب مفاهیم، نظریه‌ها و قواعدی است که به صورت قضایای نسبتاً کلی بیان شده‌اند. مفاهیم و نظریات تربیتی را می‌توان از تعالیم دینی، زندگی پیشوایان معصوم و از تحقیقات روانشناسان، جامعه‌شناسان و نظریات مریبان معرف استخراج نمود.

فلسفه تعلیم و تربیت نیز پایه و اساس، ارکان، ماهیت، هدف، روش و محتوای آنچه را که تربیت خوانده می‌شود روشن می‌سازد.

در فلسفه تعلیم و تربیت قهراً رابطه فلسفه با تعلیم و تربیت مورد بحث قرار می‌گیرد. برای روشن نمودن ارتباط فلسفه با تعلیم و تربیت باید ابتدا مفهوم فلسفه و تعلیم و تربیت را بیان، و آنگاه رابطه این دورا بررسی کرد.

در فلسفه تعلیم و تربیت، مکتبهای فلسفی یا اجتماعی و آراء تربیتی آنها نیز مورد بحث قرار می‌گیرد ما نیز در این کتاب پارهای از مکتبهای فلسفی را باختصار مورد بحث قرار می‌دهیم و بعد بهذکر نظریات تربیتی آنها اقدام می‌کنیم. در بخشی از این کتاب فلسفه تربیتی اسلام را نیز باختصار مورد بررسی قرار می‌دهیم.